KARADENİZ'DE KRİZ KAPIDA

OMÜ'den Dr.Sümeyye Uzun, Karadeniz'de gemilere yönelik dron saldırılarının ticareti ve mürettebat güvenliğini tehdit ettiğini belirterek, bölge ülkeleriyle "Tahıl Koridoru benzeri bir anlaşma" yapılması görüşünü savundu

OMÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü Uluslararası Ticaret Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi Dr. Sümeyye Uzun, Karadeniz'de ticari gemilere yönelik dron saldırılarının bölge ekonomisine muhtemel etkilerini değerlendirdi.

Uzun, "Saldırılarda maddi hasar gören gemilerin Samsun Limanı'na getirilmesi, onarım ve liman hizmetleri açısından avantaj sağlasa da Karadeniz'deki can güvenliği riski ile ticaret hacmi ve lojistik faaliyetlerin kaybını telafi etmesi imkânsız. Diğer taraftan Karadeniz'e giden gemilerin artan sigorta ve navlun maliyetleri ile güvenlik endişesi de seferlerin iptaliyle sonuçlanmakta. Nitekim Samsun merkezli bir firmanın Karadeniz seferlerini durdurması, emsal ticari ve lojistik gelirlerin azalmasına hem de istihdamın düşmesine neden olmakta" dedi.

GIDA VE ENERJİ KRİZİ GELEBİLİR

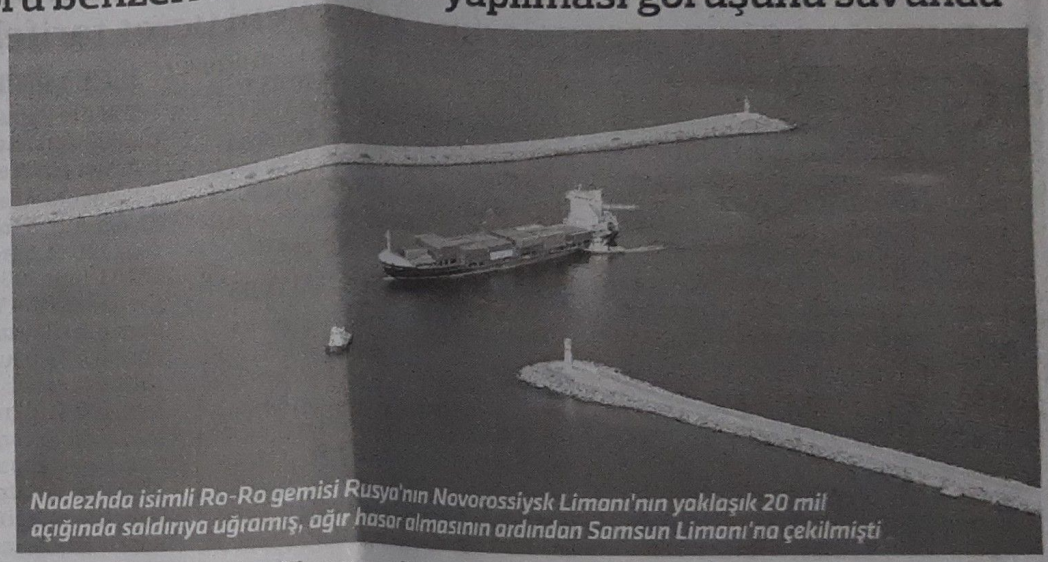
Rusya ve Ukrayna ile ticaret yapan Türk firmaları açısından saldırıların en önemli sonuçlarından birinin güvenlik riski olduğunu belirten Uzun, "Saldırılar, Karadeniz'deki ekonomik faaliyetler bir yana, denizcilerin saldırılarda hayatlarını kaybetmesi, can güvenliğinin tehlike altında olduğunun bir göstergesidir. Sorunun hukuk, diplomasi ve devletler açısından bütüncül ve kapsayıcı bir şekilde ele alınması gerekiyor. Karadeniz seferlerin iptal edilmesi veya tamamen durdurulması Türkiye'yi ciddi şekilde etkileyecek gıda ve enerji krizine yol açar. Türk firmaları, Karadeniz'deki ticareti farklı alternatif güzergâhlara da aktarabilir. Ancak bu güzergâhlar görece düşük hacimli taşımacılık için uygun ve Karadeniz'deki sevkiyatın tamamını gerçekleştirebilecek kapasiteye sahip değil" diye konuştu.

OMÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Araştırma Görevlisi Dr. Sümeyye Uzun

ALTERNATİF GÜZERGAH YETERSİZ

Alternatif yollar hakkında bilgi veren Uzun, "Türkiye'nin Rusya ve Ukrayna ticaretinde Balkan ve Kafkasya koridorları ancak tamamlayıcı koridor görevi görür. Asla tam ikame olamazlar. Karadeniz'deki ticaretin alternatif güzergâhlar yerine Karadeniz üzerinden yapılması neredeyse bir zorunluluk. Bunun için de Tahıl Koridoru Anlaşması'na benzer, ancak uzun vadeli ve sürdürülebilir koridorların diplomatik adımlar aracılığıyla devreye alınması gerekmekte. Nitekim Tahıl Koridoru Anlaşması'nın geçerli olduğu 2022 yılında, TÜİK verilerine göre Türkiye'nin Ukrayna ve Rusya ile olan dış ticareti 2021 yılına göre yaklaşık yüzde 79,6 artmıştı" ifadelerini kullandı.

Nadezhda isimli Ro-Ro gemisi Rusya'nın Novorossiysk Limanı'nın yaklaşık 20 mil açığında saldırıya uğramış, ağır hasar almasının ardından Samsun Limanı'na çekilmişti

DENİZ KORİDORU AÇILMALI

Saldırıların temel amacının karşı tarafın savaş ekonomisi ve lojistik kapasitesini bozmak olduğunu ifade eden Uzun, şunları söyledi: Türkiye'nin saldırıların durdurulması veya en azından Tahıl Koridoru'na benzer bir deniz koridorunun açılması hususunda stratejik bir arabulucu rolü üstlenmesi ihtimali yüksek. Saldırıların ekonomik boyutunun riskli olması bir yana, can güvenliğinin tehlikeye girmesi savaşın insani boyutunu da gözler önüne seriyor. Özellikle sivil gemi mürettebatının hedef alınması, sadece ekmeğini kazanma peşinde olan insanlar açısından psikolojik açıdan güçlü bir travma da oluşturmakta" İHA